

[Lysholm Christensen]

Der er et stigende antal ældre, ved vi. Vi lever længere, og der er flere medborgere, som opnår en meget høj levealder. Og det giver os nogle nye udfordringer rent politisk. Der er også nogle store grupper, som slipper arbejdsmarkedet tidligere, end man gjorde førhen, og dermed er der stadig væk nye udfordringer til ældrepolitikken, som vi må tage op. Det stiller krav til både økonomien, boligsiden og ikke mindst den menneskelige omsorg som faktor i politikken.

De ældres situation er meget forskellig, og det gælder både med hensyn til helbred, selvhjulpnehed, boligforhold og økonomi. Derfor er det vigtigt med en meget bred vifte af tilbud, så man kan imødekomme de ældres behov. Jeg tror, det er vigtigt, at man gør sig klart, at ældrepolitik ikke er noget, der kan sættes på en enkel formel. Der skal være mange forskellige tilbud, som imødekommer de forskellige behov, som de forskellige grupper har.

Det er vigtigt, at vi har lagt det ud til kommunerne at fastlægge det lokale serviceniveau, dog inden for en overordnet ramme, som er fastlagt her fra Folketingets side, naturligvis. Men ude i kommunerne kender man jo bedst til de lokale behov, ved, hvilket behov der er for boliger, og hvor stort serviceniveauet skal være efter den sammensætning, som de ældre har netop i den kommune.

Jeg vil ikke opremse en hel masse forhold i ældrepolitikken. Det er gjort af andre – og som sagt er ministerens indlæg jo et helt katalog i så henseende – så jeg vil samle mig om nogle få punkter.

Først lidt om boligforholdene. Med vedtagelsen af ældreboligloven i 1987 er der blevet bygget mange gode boliger til ældre og handicappede – boliger, som imødekommer de behov, der måtte være, både hos dem, der er selvhjulpne, og dem, der er afhængige af pleje.

Men ikke alle problemer er løst endnu. Den ældrepolitik, som i nogle år blev ført under overskriften »længst muligt i eget hjem«, blev ført for vidt. Det lød som et vældig fint slagord, da denne politik blev lanceret, og det var også vældig fint for de selvhjulpne. Men den blev drevet for vidt, for lovgivning og tilskudsordninger og kassetænkning ansopredede til bygning af boliger, som mere tog hensyn til økonomien end til de ældres behov.

Derfor er der nok opstået et efterslæb, og det er det, der også giver næring til den debat, vi har haft her i dag, med en efterlysning af nogle gode gamle plejehjem, eller hvad man nu kalder det.

Nu er det jo ikke et spørgsmål om, hvad man kalder disse boliger, men det er et spørgsmål om, hvad de indeholder, og hvilken omsorg, hvilke menneskelige ressourcer der er til rådighed i bygningerne til pleje af de ældre.

Så når man siger, at vi skal have plejehjemspladser igen, er det forhåbentlig ikke noget med 10 kvadratmeter og toilet på gangen. Moderne plejehjem, som vi nu ynder at kalde det, kan jo udmærket indrettes, så de dækker de behov, som de ældre har.

Derfor er der også grund til at forvente sig meget af de initiativer, som regeringen har taget på området – nogle initiativer, som bl.a. er en følge af et frugtbart samarbejde mellem socialministeren og boligministeren.

Jeg vil fremhæve decentraliseringen af det støttede byggeri. Desuden bliver det nu billigere for kommunerne at bygge ældreboliger, idet den kommunale grundkapital nedsættes fra 13 pct. til 7 pct. af anskaffelsessummen, og staten dækker 80 pct. af ydelsesskatten. Det tror jeg er et meget vigtigt initiativ i retning af en løsning på dette problem.

Men så må det også siges til dem, der skal skal tegne bygningerne og indrette dem, at der skal tages hensyn til, at bygningerne virkelig dækker de behov, som de ældre har.

I den forbindelse tænker jeg specielt på behovet for socialt fællesskab. Det er nok her, det svigter mange steder. Boligerne ligger for isoleret i forhold til hinanden. Man sidder ene og alene hver for sig i en udmærket bolig, men uden social kontakt, uden den afveksling i dagligdagen, der ligger i, at nogen kommer forbi og man kan få en lille snak. Mange er ikke så selvhjulpne, at de kan bevæge sig frit rundt i området, så det er vigtigt, at det sociale behov bliver dækket, bl.a. i kraft af at bygningerne ligger fornuftigt i forhold til hinanden. Der skal være let adgang til servicearealer og aktiviteter, og dermed er det jo altså ikke et spørgsmål om, hvad man kalder boligen, men hvordan den er indrettet, og hvilken service der er i den, hvilken hjælp der er til rådighed for de ældre.